

بسمه تعالی

به اطلاع کلیه همکاران ارجمند می‌رساند کانون بسیج جامعه پزشکی و ستاد اقامه نماز و شورای امر به معروف و نهی از منکر سازمان در نظر دارد در پایان بهمن ماه سال جاری از احادیث بارگزاری شده در سیستم‌های پیش روی همکاران نسبت به برگزاری مسابقه اقدام و به ۳۵ نفر از همکاران به قید قرعه هدایای نفیسی اهدا خواهد گردید.

کانون بسیج جامعه پزشکی سازمان انتقال خون ایران

مجموعه احادیث و روایات نماز

۱- افضل واجبات

امام رضا (ع): اعلم ان افضل الفرائض بعد معرفه الله - عز و جل - الصلوه الخمس بدان که افضل واجبات بعد از معرفت خدای عز و جل نماز پنج گانه است. (مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۱۷۵)

۲- نخستین عمل واجب

پیامبر (ص): اول ما افترض الله علی امتی، الصلوات الخمس اولین چیزی که خداوند بر امت من واجب کرد، نمازهای پنج گانه است. (کنز العمال، ج ۷، حدیث ۱۸۸۵۱)

۳- نشانه های مؤمن

امام حسن عسکری (ع): علامات المؤمن خمس، صلاه الخمسین، و زیاره الاربعین و التختم فی الیمین، و تعفیر الجبین و الجهر "بسم الله الرحمن الرحیم".
علایم و نشانه های مؤمن پنج چیز است: ۱- خواندن ۵۱ رکعت نماز در شبانه روز (۱۷ رکعت نماز واجب و ۳۴ رکعت نافله). ۲- زیارت اربعین امام حسین (ع). ۳- انگشتر به دست راست کردن. ۴- پیشانی بر خاک نهادن. ۵- بلند گفتن "بسم الله الرحمن الرحیم" در نمازها. (وسائل الشیعه، ج ۱۰، ص ۳۷۳)

۴- حاجت خواستن بعد از نماز

امام صادق (ع): ان الله - عز و جل - فرض علیکم الصلوات فی احب الاوقات الیه، فاسئلوا الله حوائجکم عقیب فرائضکم
به درستی که خداوند نمازهای واجب را در محبوبترین اوقات واجب کرد، پس حاجات خود را بعد از نمازهایتان بخواهید. (بحار الانوار، ج ۸۵، ص ۳۲۴)

۵- سلام بر نمازگزار

امام صادق (ع): اذا دخلت المسجد و القوم يصلون فلا تسلم عليهم و سلم على النبي - صلى الله عليه و اله - ثم اقبل على صلاتك و اذا دخلت على قوم جلوس يتحدثون فسلم عليهم هنگامی که داخل مسجد شدی و زمانی که مردم مشغول نماز هستند، بر آنها سلام نکن، بلکه بر رسول خدا (ص) سلام کن و مشغول نمازشو، ولی وقتی وارد بر گروهی شدی که مشغول صحبت هستند، بر آنها سلام کن.
(بحار الانوار، ج ۷۶، ص ۸)

۶- قبله

امام صادق (ع): اذا استقبلت القبلة فانس من الدنيا و ما فيها والخلق و ما هم فيه و استفرغ قلبك عن كل شاغل يشغلك عن الله هنگامی که برای نماز به جانب قبله ایستادی، دنیا و آنچه در آن است را فراموش کن و قلب خود را از هر گونه سرگرم کننده ای که تو را از خدا باز دارد، فارغ ساز.
(میزان الحکمه، ج ۵، ص ۳۹۶)

۷- رکوع و سجود طولانی

امام صادق (ع): و عليكم بطول الركوع و السجود فان احدكم اذا طال الركوع و السجود يهتف ابليس من خلفه، فقال يا ويلتاه! اطاعوا و عصيت و سجدوا و ابیت بر شما باد به طول رکوع و سجده، که هرگاه یکی از شمارکوع و سجودش طول بکشد شیطان به دنبال او فریاد می زند: وای بر من! او اطاعت کرد و من معصیت کردم او سجده کرد و من سر باز زدم.
(بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۹۹. مواظ العددیه، ص ۲۴۲)

۸- خشوع در نماز

امام صادق (ع): اذا كنت في صلاتك فعليك بالخشوع و الاقبال على صلاتك فان الله تعالى يقول: "الذين هم في صلاتهم خاشعون" هرگاه در حال نماز بودی، بر تو باد به خشوع و توجه کامل به نماز، چون خداوند در قرآن می فرماید: "اهل ایمان کسانی هستند که در نماز خشوع می ورزند".
(فروع کافی، ج ۳، ص ۳۰۰. میزان الحکمه، ج ۵، ص ۳۷۹. بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۸۴، ص ۲۶۰)

۹- آخرین نماز

پیامبر (ص): صل صلوه مودع تری انک لا تصلی بعد ما صلوه ابدأ
آنچنان نماز بگزار که گویی آخرین نماز توست و دیگر هرگز نمازی نخواهی خواند.
(بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۶۴)

۱۰- فقط یاد خدا در حال نماز

پیامبر (ص): من صلی صلوه لا یذکر فیها شیئا من امر الدنیا، لا یسئل الله شیئا، الا اعطاه
کسی که نماز می خواند، در حال نماز هیچ چیز از امور دنیایی به یادش نیاید (فقط خداوند در نظرش
باشد)، در این صورت هر چیزی از خداوند بخواهد، به او عطا می کند.
(مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۶۵)

۱۱- آن مقدار از نماز بالا می رود

امام صادق (ع): ان العبد لترفع له من صلاته نصفها او ثلثها او ربعها او خمسها و ما یرفع له الا ما اقبل
علیه بقلبه...
همانا از نماز بنده نصفش یا یک سوم، یا یک چهارم، یا یک پنجم برای او بالا می رود، و آن مقداری که از
نماز حضور قلب داشته باشد، بالا می رود...
(بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۸)

۱۲- قبولی یک نماز

امام صادق (ع): من قبل الله منه صلاه واحده لم یعذبه
اگر خداوند از کسی یک نماز بپذیرد او را عذاب نمی کند.
(وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۲۳. محجه البیضاء، ص ۳۳۹)

۱۳- نشانه قبولی نماز

امام صادق (ع): من احب ان یعلم اقبلت صلاته ام لم تقبل فلینظر هل منعه صلاته عن الفحشاء والمنکر
فبقدر ما منعه قبلت منه
هرکس دوست دارد بداند که نمازش قبول شده یا نه، ببیند که آیا نمازش او را از گناه و زشتی باز داشته یا
نه؟ پس به هر قدر که نمازش او را از گناه باز داشته، به همان اندازه نمازش قبول شده است.
(بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۸)

۱۴- غیبت، مانع قبولی نماز

پیامبر (ص): من اغتاب مسلماً او مسلمه لم یقبل الله صلوته و لا صیامه اربعین یوما و لیله الا ان یغفر له صاحبہ

هر کس غیبت مرد یا زن مسلمانی را کند، تا چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست، مگر اینکه غیبت شونده او را ببخشد.

(بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸)

۱۵- خشم بر والدین، مانع قبولی نماز

امام صادق (ع): من نظر الی ابویه نظرمات، و هما ظالمان لم یقبل الله له صلاه هر که به پدر و مادر نگاه تند و خشم آلود کند، اگر چه به وی ستم کرده باشند، خداوند نمازش را نمی پذیرد.

(جامع السعادات، ج ۲، ص ۳۵۱)

۱۶- تحقیر نماز و محروم از شفاعت

امام صادق (ع): لا ینال شفاعتنا من استخف بالصلاه هر کس نماز را سبک بشمارد، به شفاعت ما دست نخواهد یافت.

(فروع کافی، ج ۳، ص ۲۷۰، حدیث ۱۵)

۱۷- ترک نماز باعث حبط عمل

پیامبر (ص): من ترک صلاته حتی تفوته من غیر عذر فقد حبط عمله کسی که نمازش را بدون عذر ترک کند (نخواند) تا وقت آن بگذرد، عمل او نابود شده است.

(بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۳، میزان الحکمه، ج ۵، ص ۴۰۳)

۱۸- فاصله کفر و ایمان

پیامبر (ص): بین العبد و بین الکفر ترک الصلاه فاصله کفر و بندگی ترک نماز است.

(بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲، میزان الحکمه، ج ۵، ص ۴۰۳)

۱۹- پاسخ اهل دوزخ

امام علی (ع): ألا تسمعون الی جواب اهل النار حین سئلوا: "ما سلکم فی سقر؟ قالوا: لم نک من المصلین"

آیا به پاسخ اهل دوزخ گوش فرامی دهید که وقتی از آنها می پرسند: "چه چیز شما را گرفتار دوزخ ساخت؟ می گویند: ما از نمازگزاران نبودیم."

(بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۴، نهج البلاغه، خطبه ۱۹۰)

بیزاری از تارک الصلوه

امام صادق (ع): جاء رجل الى النبي - صلى الله عليه و اله - فقال: يا رسول الله! اوصيني، فقال: لا تدع الصلاه متعمدا فان من تركها متعمدا فقد برئت منه مله الاسلام
مردی پیش رسول خدا (ص) آمد و عرض کرد: یا رسول الله! مرا نصیحتی بفرمایید، حضرت فرمود: نماز را عمداً رها مکن، کسی که عمدانماز را ترک کند ملت اسلام از او بیزار است.
(وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۲۹)

۲۰- پاکی به وسیله وضو

امام رضا (ع): انما امر بالوضوء ليكون العبد طاهرا اذا قام بين يدي الجبار و عند مناجاته...
همانا امر شده است به وضو، تا آنکه بنده پاک باشد، به هنگامی که می ایستد در مقابل خداوند جبار و همچنین وقت مناجات نمودن.
(عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۱۰۴)

۲۱- دو وقت نماز

امام رضا (ع): اعلم ان لكل صلاه وقتين اول و اخر فأول الوقت رضوان الله و اخره عفو الله
بدان که هر نماز دو وقت دارد: اول وقت و آخر وقت. اول وقت خشنودی پروردگار و آخر آن بخشش خداوند است.
(بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۲۴۹. الحكم الزاهره، ص ۲۸۶)

۲۲- محشور با شهداء و پیامبران

پیامبر (ص): يحشر المؤمنون من امتي مع النبيين و الصديقين و الشهداء
اذان گویان، از امت من با پیامبران و راستگویان و شهیدان محشور می شوند.
(مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۳)

۲۳- خوش گمانی به نمازگزار

امام صادق (ع): من صلى خمس صلوات في اليوم والليلة في جماعه فظنوا به خيرا و اجيزوا شهادته
هر که پنج نماز شبانه روز را به جماعت می خواند به او خوش گمان باشید و گواهی اش را بپذیرید.
(بحار الانوار، ج ۸۸، ص ۸. وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۳۷۱)

۲۴- صف اول جماعت

پیامبر (ص): ان الله و ملائکته يصلون على الذين يصلون الصفوف الاول
به حقیقت خداوند و فرشتگانش بر کسانی که صفهای اول نماز جماعت را به هم پیوند می دهند، درود می فرستند. (کنز العمال، ج ۲، ص ۶۲۳)

لبیک به اذان نماز

پیامبر (ص): اذا سمعت الاذان فأت و لو حبوا

هنگامی که اذان نماز را شنیدی، هر چه سریعتر به مسجد بیا، گر چه سینه خیز باشد.

(کنز العمال، ج ۷، ص ۵۴۸)

۲۵- فضیلت نماز جماعت

پیامبر (ص): صلاة الرجل في جماعة خير من صلاته في بيته اربعين سنة. قيل: يا رسول الله! صلوه يوم؟

فقال: صلوه واحده

نماز خواندن انسان در جماعت بهتر است از نمازی که چهل سال در خانه خوانده شود. عرض کردند: یا

رسول الله! نماز یک روز؟ حضرت فرمود: بلکه یک نماز.

(وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۳۷۴)

۲۶- فضیلت نماز جماعت

پیامبر (ص): صلاة الجماعة افضل من صلاة الفرد بخمس و عشرين درجة

یک نماز که به جماعت برگزار گردد، برتری و فضیلت دارد بر بیست و پنج نماز فرادی.

(وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۳۷۴)

۲۷- استجاب دعا

پیامبر (ص): ان الله يستحي من عبده اذا صلى في جماعة ثم سأله حاجه ان ينصرف حتى يقضيها

زمانی که بنده ای نمازش را به جماعت بخواند، خداوند از او حیاء می کند، و هنگامی که از او طلب حاجت

کرد، منصرف نشود، مگر این که حاجتش را بر آورد.

(بحار الانوار، ج ۸۸، ص ۴)

۲۸- اولین نماز جماعت

امام صادق (ع): اول جماعة كانت ان رسول الله - صلى الله عليه و اله - كان يصلي و امير المؤمنين علي

بن ابي طالب - عليه السلام - معه

نخستین جماعتی که برگزار شد، روزی بود که رسول خدا (ص) داشت نماز می خواند و علی بن ابي طالب

امیرالمؤمنین (ع) همراه آن حضرت بود.

(وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۳۷۳)

نشانه ایمان

۳۱- پیامبر (ص) : علم الايمان الصلوه

علامت و نشانه ايمان نماز است.

(شهاب الاخبار، ص ۵۹)

نماز و پایه های دین

۳۲- امام باقر (ع) : بنی الاسلام علی خمس : الصلوه و الزکوه و الصوم و الحج و الولایه

اسلام بر روی پنج پایه بنا شده است : نماز، روزه، زکات، حج، ولایت.

(کافی، ج ۲، ص ۱۷)

وصیت امیرالمؤمنین (ع)

۳۳- امام علی (ع) : الله ، الله فی الصلوه ، فانها عمود دینکم

خدا را، خدا را درباره نماز، چرا که ستون دین شماست.

(نهج البلاغه ، نامه ها، ص ۴۷)

تداوم نماز و انتظار

۳۴- پیامبر (ص) : لا يزال العبد فی صلوه ما انتظر الصلوه

بنده مادام که منتظر نماز است در حال نماز است.

(نهج الفصاحه ، ص ۵۲۷، حدیث ۲۵۳۸)

روشنایی چشم پیامبر (ص)

نماز و خدمت

۳۵- امام صادق (ع) : ان طاعه الله خدمته فی الارض فلیس شیء من خدمته يعدل الصلاه

پیروی و اطاعت از پروردگار خدمت کردن به او در زمین است و هیچ چیز در خدمت به پروردگار معادل نماز نیست.

(میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۱۸)

حقیقت نماز

۳۶- پیامبر (ص) : مثل الصلاه مثل عمود الفسطاط، اذا ثبت العمود ثبتت الاطناب و الاوتاد و الغشاء، و اذا انكسر العمود لم ينفع وتد و لا طناب و لا غشاء

مثل نماز مانند مثل ستون خیمه است ، هرگاه ستون ثابت باشد طنابها و میخها و پرده ها ثابت و سودمند خواهند بود و هرگاه ستون بکشند و در هم فرو ریزد، نه میخ نافع است و نه ریسمان سودی دارد و نه پرده ای اثری خواهد داشت.

(من لایحضره الفقیه ، ج ۱، شماره ۶۳۹)

بهترین اعمال در قیامت

۳۷- امام صادق (ع) : ان افضل الاعمال عند الله يوم القيامة ، الصلوه

همانا بهترین عمل در روز قیامت نزد خداوند، نماز است.

(مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص ۷)

نماز، روش پیامبران

۳۸- پیامبر (ص) : الصلاه من شرایع الدین ، و فیها مرضاه الرب - عز و جل - فهی منهج الانبیاء

نماز از سنتهای دین ، و مایه خشنودی پروردگار و راه و روش پیامبران است.

(جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۲۰ بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۱)

نماز، سفره الهی

۳۹- پیامبر (ص) : الا ان الصلاه مآدبه الله فی الارض قد هناها لاهل رحمته فی کل یوم خمس مرات

آگاه باشید نماز سفره گسترده خدا در زمین است که خداوند آن را روزی پنج بار برای اهل رحمتش (افراد شایسته رحمت) گوارا نموده است.

(مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۷۰)

۴۰- امام صادق (ع) : علیک بالصلاه ! فان اخر ما اوصی به رسول الله و حث علیه الصلاه

بر تو باد به نماز! زیرا آخرین چیزی که رسول خدا (ص) به آن سفارش نمود (و انسان) را بر انجام آن تاکید نمود، نماز بود.

(بحار الانور، ج ۸۴، ص ۲۳۶)

فریاد ابلیس از نمازگزار

۴۱- امام علی (ع) : ان العبد اذا سجد نادى ابليس :يا ويله اطاع و عصيت و سجد و ابیت

وقتی که بنده ای سجده کرد، ابلیس فریاد می زند وای بر من ! او اطاعت کرد، ولی من معصیت کردم ، او سجده کرد و من از این عمل سرباز زدم.

(بحار الانور، ج ۸۲، ص ۲۳۳)

۴۲- ارزش نماز

امام صادق (ع) : اذا قام المصلی الی الصلاه ، نزلت علیه الرحمه من اعنان السماء الی اعنان الارض و حفت به الملائکه و ناداه ملک لو يعلم هذا المصلی ما فی الصلاه ما انفتل

هنگامی که انسان به نماز ایستاد، رحمت خدا از آسمان بر او نازل می شود و ملائکه اطرافش را احاطه می کنند و فرشته ای می گوید: اگر این نمازگزار ارزش نماز را می دانست هیچ گاه از نماز منصرف نمی شد.

(اصول کافی ، ج ۳، ص ۲۶۵)

۴۳- برتری نماز

امام صادق (ع) : اما انه لیس شیء افضل من الحج الا الصلاه

به درستی که هیچ عملی بالاتر از حج نیست ، مگر نماز.

(وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۶)

اولین سؤال از انسان

۴۴- پیامبر (ص) : اول ما یسالون عنه الصلوات الخمس

اولین چیزی که از انسانها سؤال می شود، نمازهای پنج گانه است.

(کنز العمال ، ج ۷، حدیث ۱۸۸۵۹)

۴۵- پیامبر (ص) : ادع الله ان یدخلنی الجنه ، فقال :اعنی بکثره السجود

مردی به حضور پیامبر اسلام (ص) آمد و عرض کرد: دعا کن خدامرا به

بهشت داخل کند، فرمود: مرا با زیادی سجده کردن همراهی کن.

(وسائل الشیعه ، ج ۳۰، ص ۳۰)

دور کعت نماز و بخشش گناهان

۴۶- امام صادق (ع) : من صلی رکعتین یعلم ما یقول فیہما انصرف و لیس بینہ و بین اللہ - عز وجل -
ذنب الا غفرہ له

هر کس دو رکعت نماز بخواند و بداند چه می گوید، از نماز فارغ می شود، در حالی که میان او و میان خدای عز و
جل گناهی نیست ، مگر اینکه خداوند برای او می بخشاید.

(بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۰. اصول وافی ، ج ۲، ص ۱۰۰)

امتحان شیعه از طریق نماز

۴۷- امام صادق (ع) : امتحنوا شیعتنا عند ثلاث : عند مواقیت الصلاه کیف محافظتہم علیہا، و عند
سراہم کیف حفظہم لہا عند عدونا والی اموالہم کیف مواساتہم لآخوانہم فیہا

شیعیان ما و پیروان ما را به سه مساله امتحان کنید: ۱- اهمیت به اوقات نماز، که آیا اول وقت نماز را برپا می دارند یا
خیر؟ ۲- حفظ اسرار، یعنی در حفظ اسرار و مسائل محرمانه کوشا هستند یا خیر؟ ۳- و از
حیث توانمندیهای مالی ، یعنی آیا در مال خود برای برادران دینی سهمی قائلند و دست آنها را می گیرند یا خیر؟

(خصال صدوق ، ج ۱، ص ۱۰۳)

نماز، شست و شو در چشمه زلال

۴۸- پیامبر (ص) : مثل الصوات الخمس کمثل نہر جار عذب علی باب احدکم یغتسل فیہ کل یوم خمس
مرات فما یبقی ذالک من الدنس

نمازهای پنج گانه به نهر جاری گواری می مانند که بر در خانه هایتان روان است و هر روز پنج بار خود را در زلال
آن شست و شو می دهید، دیگر هیچ پلیدی باقی نمی ماند.

(کنز العمال ، ج ۷، ص ۲۹۱، حدیث ۱۸۹۳۱)

برکات نماز

۴۹- امام علی (ع) : ان الانسان اذا کان فی الصلاه ، فان جسده و ثیابہ و کل شیء حولہ یسبح

هنگامی که انسان در حال نماز است ، اندام و جامه او هر چه پیرامون اوست ، خدا را تسبیح می گویند.

(میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۷۷. بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۲۱۳. علل الشرایع ، ج ۱، ص ۲۳۷)

سازندگی نماز

۵۰- پیامبر (ص) : لاصلوه لمن يطع الصلوه ، و طاعه الصلوه ان تنهى عن الفحشاء و المنکر

کسی که مطیع نماز نباشد، نمازش کامل نیست و اطاعت از نماز همان دوری از فحشاء و منکر است . (نمازی نیست برای کسی که اطاعت و پیروی از نماز نکند. سپس پیامبر (ص) می افزاید: طاعت و پیروی از نماز به این است که نماز

او را از فحشاء و منکرات وزشتیها باز دارد)

(بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۸)